Gerçek

FABRİKALARDA BİZ
TARLALARDA BİZİZ
BİZİZ YENİ DÜNYAYI KURAN

M.K.E. işçilerinin mücadelesi zafere ulaşacak

MKE işçileri Meclis'in önünde.

Grevleri sıkıyönetimce yasaklanan, hükümetçe ertelenen Kırıkkale Makine Kimya Endüstrisi işçileri, geçtiğimiz günlerde Ankara'ya, Meclis'e yürüdüler. Hakları için... İşverenin keyfi tutumunu, baskısını, sıkıyönetimin grev silâhını ellerinden alıp işçileri güçsüz düşürmesini protesto için...

Ama her yanında, koskocaman «Eremenlik Unsundur» yazan Meclis'in önünde, coplanıblar; üzerlerine panzerler salındı...

MKE işçileri, bir süre önce greve evet dediler ve sendikaları Türkiye Yeni Metal-İş Sendikası'dır. MKE işyerinde grev kararı aldı. Grevi Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı yasakladı. Fırsattan faydalanan işveren türlü oyun çevirmeye, yeni baskılarla, işçileri bölme çabalarına girişti. 15 Temmuz günü işçiler, bardağı taşıran olaylardan sonra dört işyerinde işi durdurdular. 3 bin kadar işçi sendika önünde toplandı. Sonra MKE binasına yürüdüler. «İşçiyiz - güçlüyüz», «Kahrolsun uşaklar» sloganlarıyla iniliyordu heryer. İşçilerin geldiğini gören Müdür çoktan kaçmıştı.

İşçiler, Ankara'ya Meclis'e gitmeye; şikâyetlerini duyurmaya, çözüm aramaya karar verdiler.

Kırıkkale Belediye Başkanı dolmuş şoförlerini duraktan çıkarmak la tehdit ederek işçilerin Ankara'ya. Meclis'e gitmelerini engellemek istedi. Öbür yandan, grevi yasaklayan Sıkıyönetim, bu sefer, işçi dolu otobüsleri Elmadağ'da durdurarak alakoydu. Bütün bunlara rağmen 800 kadar işçi Ankara'ya geldi ve TBMM önüne yürüdü. Bir işçi arkadaş yürüyüşlerinin nedenini şöyle anlatıyordu :

«7 aydan beri sözleşmemiz bitmedi. Grev kararı aldık ama Sıkıyönetim yasakladı. Biz buraya 7000 işçi adına haklarımızı istemeye geldik. İş güvenliğimiz yoktur. Dasa din kazan patlamasıyla bir arkadaşımız yanarak öldü. İşçi arkadaşları toplayarak müdürü aradık; arkadaşımız ölürken müdür bey havuzda zevkine sefasına bakıyormuş. Bunun üzerine Ankara'ya, Meclis'e gelmeye karar verdik.»

Başka bir işçi arkadaş şöyle devam etti :

«Biz hakkımızı istiyoruz, vermiyorlar. Sıkıyönetimlerle grevimizi yasaklıyorlar. Bir de onların parlamentolarına bakalım. İşçi kıdem tazminatları aylardır mecliste süründürülürken, milletvekilleri 2,5 dakikada maaşlarını 28.000'e çıkardılar.»

Meclisin önünde «İşçiler İçeri. Vekiller Dışarı», «İş, Ekmek, Hürriyet», «İşçilerin Birliği», «Katil İktidar» sloganları bağıran işçileri durdurmak için milletvekili Süleyman Genç ve Önder Sav konuşmak istediler. Ama işçiler milletvekillerinin kim olduğunu artık çok iyi biliyordu. Onları konuşturmadılar. Daha sonra İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk çıkarak «Aranızdan 5 kişi seçip bana yollayın, onlarla konuşalım» diyerek işçileri başından savmaya kalktı ve gitti. O gider gitmez polisler panzerleriyle işçilerin üzerine saldırdılar. Su sıkarak ve coplayarak işçileri dağıttılar.

İşçiler otobüslerine binip Kırıkkale'ye dönerken şöyle diyorlardı :

«Bakan, seçtiğiniz temsilcilerle konuşalım, diyerek bizi oyaladı. Ondan sonra da polislerini üzerimize saldırttı. Bu iş burada bitmez, Kırıkkale'ye döndükten sonra mücadelemize devam edeceğiz, olmazsa buralara kadar yine geliriz. Patronlar çok iyi teşkilâtlı onun için güçlüler. İktidar onların, sıkıyönetim onlardan yana. Biz de teşkilâtlanmalıyız ki onların karşısında güçlü olalım.»

Patronlara ve sarı sendikacılara karşı Kırıkkale işçilerinin mücadelesi mutlaka zafere ulaşacak...

Turgutlu'da toprak işçileri yürüyor.

Turgutlu toprak işçilerinin mücadelesi sürüyor

Turgutlu'da, beş bin işçinin çalıştığı 30'a yakın kiremit blok fabrikası vardır. Bu fabrikalarda işçiler her türlü yasa dışı muamele, baskı, haksızlıka karşı karşıyadırlar. Sarı Çimse - İş, bütün bu baskılarda, haksızlıklarda, patronla ortaktır. İş kazaları olur. Makinelerin muhafazası yoktur. İşçi, elini, ayağını makineye kaptırır. Çamura, kriemite kanını da karıştırır. Ama patron tazminat vermesin diye Bölge Çalışma Müdürlüğü ile Sarı Çimse - İş Sendikası makinede muhafaza olduğu, işçinin elini ayağını bilerek, kendi suçundan kaptırdığı raporunu verirler.

Koç fabrikasından işçi Rıza'nın başına geldi bu. Rıza arkadaş makinenin muhafazası olmadığı için uyarmış kaptırdı. Olaydan sonra patron bir küflü demir parçasını kaynak yaptırarak makinede muhafazanın olduğunu ileri sürdü. Sarı Sendika da olayı örtbas etti. İşçi Rıza sekiz çocuğuyla kapitalist sömürü düzeninin çarklarına kapıldı kaldı...

Bütün bu olaylar biriktikçe, birikti. Bu sömürü, bu rezillik düzenine karşı bu bilince dönüştü. Sarı Çimse - İş gelişen devrimci hareketliliği, bilinci engellemek, hareketi ele geçirmek için greve gitti. 42 gün sürdü grev. Sonunda çok düşük haklar alarak hiç bir sosyal hak sağlanmadan sözleşme yapıldı. Grevden sonra, patronların baskısı daha da arttı. Bu baskı, zulüm ve sömürü kadın işçiler üzerinde büsbütün yoğunlaştırıldı. Yasalar yasakladığı halde kadınlara en ağır işler gördürülmeye; 11 - 12 yaşındaki çocuk işçiler, tuğla ocaklarında 10 - 11 saate kadar çalıştırılmaya başlandı. Yetişmiş erkek işçiler patronların gözünü korkutuyordu. Kadınlara, çocuklara dişlerini daha kolay geçirebileceklerini sanıyorlardı. İş aramaya gelen erkek işçilere, Gamsızlar, Vardarlı, Ceylan, Aslan, Elmas fabrikaları patronları hiç sakılmadan «biz fabrikaya çocuk işçi alıyoruz» diyebiliyorlardı. İşçileri bölmek için, birbirlerine kırdırmak için türlü dolap çeviriyor, Turgutlu'ya, dışardan hele Doğu'dan gelen işçilere karşı yerli işçileri kışkırtıyorlardı. Patronlar, işyerine gidip «Bütün Kürtleri işten çıkaracağız» diyor, sonra Turgutlu'lu işçilere, «Kürtler gibi üretmiz diyip, yoksa az gül gibi yaşardınız» diyor, işçilerin birliğini bozmak için ellerinden geleni yapıyorlardı.

Turgutlu'nun bilinçli, devrimci işçileri, Türkiye Sosyalist İşçi Partilileri, bu gerçekleri işçilere anlattıkları, patronun oyunlarını, bu sömürü düzeninin rezilliklerini işçilere gösterdikleri için patronlar onları işten çıkarıyor yıldırmaya çalışıyor. Ama artık çok geç. Maya bir kere tuttu. İşçi sınıfı bir kez uyandı. Oyunlar, baskılar, zulüm sökmeyecek. Turgutlu'lu işçiler, sosyalistler, TSİP'liler daha da kenetlenerek, daha da bilinerek sürdürecekler kavgayı.

TURGUTLU TOPRAK İŞÇİLERİ

Turgutlu toprak işçilerinin mücadelesi sürüyor

Büyük Menderes nehri kıvrımlar yaparak Söke ovasına iner. Burada Büyük Menderes vadisinin en büyük ovası başlar. Topraklar alabildiğine verimlidir. Hani taşı diksen bitirdeler ya... işte o türden. Büyük Menderes kıvrımlar yaparak denize dek bozbulanık akar.

Söke ve çevresindeki tarım işçilerinin de durumu kötüdür. Söke denince akla toprak beyleri gelir. Bir yanda 70.000 dönüm toprağa sahip kapitalist toprak beyleri, bir yanda da bir karış toprağı olmayan binlerce topraksız köylü. Ekip biçtiği toprağı gecimine yetmeyen, boş kaldığında tarım işçiliği yapan insanlar... Yöre işçilerinin bir bölümü yabancılardan yakınırlar. Onlar gelmese üc-

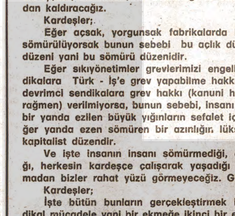

Bir grup tarım işçisi kamyonla çalışmaya gidiyor.

retlerin bu kadar düşmeyeceği kanısındadırlar. Oysa bu yanlıştır. Bu, toprak beylerinin yaydığı bir yalandır. Anadolu'dan gelen işçi kardeşlerimiz sömürücüler düzeninin zorlaması ne deniyle buralara iş bulmaya gelmek zorundadırlar. Onlar da aynı sömürü düzeninin kurbanıdır. Doğru tavır, yerli ve yabancı işçi ayrımı yapmaksızın ortak düşman kapitalist toprak beylerine karşı omuz omuza mücadele vermektir.

İŞ KOŞULARI

Daha pamuk tohumu yere atılmadan tarım işçisi için büyük umuttur pamuk. Büyük umuttür çünkü : tarım işçisinin temel çalışma alanı burasıdır. Borçlar ödenecektir. En önemlisi uzun kış geceleri için açısından... Para günler için birkaç kuruş arturabilmektir. İşte bu düşünceler tarım işçilerinin umutlarını pamuğa bağlar. Koşullar ne olursa olsun çalışacaktır. İçine sindiremiyeceği, birşeyleri bildiği halde... İşçilerin olabildiğine örgütsüz olduğu, bu kesimde sömürü çok yoğundur. Ovaya yatılı olarak çalışmaya gelen işçiler önce «dam» (işçilerin kaldığı kapalı yer) sorunuyla karşılaşırlar. Kimi işçiler hiç dam bulamaz tarlada yatarlar. Dam bulanların durumu ise diğerlerinden farklı değildir. Damlarda 15 - 20 kişi kalması gerekirken 100 - 125 kişi kalır. Yüz numarası, suyu, penceresi yoktur. Ayrıca hertürlü sağlık koşullarından yoksundur. İçme suyu Bidonlarla gelir. Kızgın acaktan kaynamıştır iyice... Önceleri Menderes'in boz bulanık suyu içilirdi. İşçilerin direnmeleri sonucu bu iş giderek kalktı. Ama toprak beyleri az su getirip yet medi[ği] için Menderes suyu için diğ bilinen olaydır. Büyük Menderes'e, burada işçiler «Kanlı Menderes» adını verirler. Bu ad işçilerin her yıl serinlemek için girdikleri Menderes'te birkaçının boğulmasından verilmiştir. Tarım işçileri tarlaya traktöre bağlı römorkularla götürülürler. Yasalara göre çift romork takmak yasak olduğu halde toprak beyleri dinlemezler. Bu yüzden her yıl birçok trafik kazası olur. İnsan hayatı böylesi değersizdir. Sağlık koşulları kötüdür. Sivrisinek ovada boldur. anı hastalanmalarda, ancak toprak beyinin keyfi isterse şeyre ulaşma olanağı vardır. Ama tedavi masrafları işçiye aittir. İşte, zamanı, çapalarda 8 saattir iş, kulak asmal. Çoğu kez dokuz, onu bulur. Pamuk toplamada ise daha değişik bir bicim alır. Ortalama bir işçi en çok 80 - 90 kg toplar. (Birinci elde bu pamuğu toplar). 90 - 95 kg pamuk toplayabilmesi için işçinin 13 - 14 saat çalışması gereklidir. Ortalama pamuk toplayan bir işçinin eline bu hesapla günde 56 lira geçer. Eğer bu işçi 8 saat çalışırsa eline ancak 35 - 40 lira geçecektir. Bu nedenle pamuk toplama da sömürü, çapadan daha yoğundur. İş kazaları ise, en çok korkulan durumdur. Tarım işçileri sigorta kanunu kapsamı dışında tutulmuşlardır. Bu yüzden kaza bir felâkettir...

İşte bütün bunlar gözönüne alınınca sendika bir ileri adım oluyor. Sendika deyince şimdilerde işçilerin gözünde bir top ışık parıldıyor. Yılların çalışmasının ürünü olarak tarım işçilerinin sendikal örgütlenmesi yolunda ilk defa, bu yıl ileri adımlar atıldı. Önce Tüm Tarım ve Orman İşçileri (TÜMTOR - İŞ) sendikası kurularak örgütleme çalışmalarına girdi. Bir süre sonra Toprak - İş sendikası kurularak çalışmaya başladı. Tarım işçilerinin örgütlenmesi çalışmaları olumsuzluk ve olanaksızlıklara rağmen sürdürülmektedir. Tarım işçileri ilk direnişlerini kapitalist toprak beyi HİLMİ FIRAT'a karşı yaptılar. Sazlı köyü tarım işçileri örgütlü mücadeleyle toprak beyinden birtakım haklar, tavizler almayı başardılar.

Evet sendikalar, tüm olanaksızlıklara rağmen, tarım işkolunda mücadelelerine devam ediyorlar. İşçiler yavaş yavaş maddi bir güç olarak kavrıyorlar sendikalarını. Ama yeterli değil. Milletvekilleri maaşlarını 28.000 TL.yapan kanun tasarısını iki dakikada meclisten geçirirken, 8.5 milyon tarım işçisini ilgilendiren TARIM İŞ KANUNU ve TARIM İŞÇİLERİNİN SİGORTA KAPSAMINA ALINMASINA DAİR yasalar hâlâ çıkmamıştır. Böylece Meclis teki Partilerin bize hizmet ettiği, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımıza karşı olduklarını bir kez daha ortaya çıkmıştır.

TARIM İŞ KANUNUN ÇIKARILMASI İÇİN DÜNDEN BUGÜNE EDE LİM.

YERLİ YABANCI İŞÇİ AYRIMINI KALDIRALIM.

YAŞASIN İŞÇİLERİN KARDEŞLİĞİ.

YAŞASIN TARIM İŞÇİLERİNİN DEVRİMCİ BİRLİĞİ.

YAŞASIN TARIM İŞÇİLERİNİN DEVRİMCİ SENDİKASI TÜMTOR - İŞ.

Yaşar Gündüz
Tarım İşçisi

ORKO'da işçi düşmanı tutuma dur demenin zamanı gelmiştir

ORKO'DAKİ OLAYLARIN GERÇEK YÜZÜ

Son günlerde yurdun çeşitli köylerinde işçilerin, işveren kesiminin çeşitli çağ ve yasa dışı tutumlarına maruz kaldıkları hepimizce bilinmektedir. Bunlardan biri de İstanbul'daki OR-KO (Ordu Tüketim Kooperatifi) mağazalarında iki aydan beri süregelmektedir. Olayların gelişimi şöyledir :

OR-KO işçileri yasal haklarını kullanarak SOSYAL - İŞ SENDİKASI'na üye olmuşlardır. Personelin sendikaya üye olmalarını haber alan Yönetim Kurulu ise önce sendikal harekete cinayak olan işçileri işten atıp bir kısmını da uzak mağazalara tayin edip istifaya zorlamakla başlar.

İş güvenliklerini kalmadığını" gören ve OR - KO'nun Genel Müdürlük, Harbiye, Kadıköy Mağazalarında çalışan işçiler 10 MAYIS 1975 günü kendi işyerlerinde toplanırlar. Amaçları sadece arkadaşlarının işten atılışlarının gerçek nedenlerini öğrenmektir. Kendilerine verilen cevap «Buraya Sendikanın BELGİN valveylayı kopartır. Yaygün BEYOĞLU 2. Noterine gözlük yle zorla sendikadan istifa ettirilmektedir. İşgüzar noter (Emekli subay ve OR - KO üyesi) bu iş için Cumartesi günleri bile çalışmaktadır.

Bu sefer çıkar yol, olayları OR - KO'nun 241 sayılı bültüninde üyelere tahrif ederek anlatmakta aranır. Fakat nedense yukarıdaki rapordan bahsedecek kadar samimi değillerdir. Bunda da başarı sağlayamayınca OR - KO Yönetcileri başka yollara başvururlar. Üyelere «Bu altmışdört kişi sizin risturn (kâr dağıtımı) paralarınıza göz dikitler de onun için bunları işten attıkı demeye başlarlar. Mutlu hakkak ki sağ duyu sahibi OR - KO üyeleri de benim gibi bu masala inanmayacaklardır. Çünki bu çocuk lar bizim paralarımızı değil, kendi haklarını istemektedirler. Enlinde sonunda alacaklarda da.

Bu arada yapılan yönetim kurulu toplantılarında Sendikanın top lu şözleşmesi çağrılarına gidilmeme kararı alınmıştır. İçeride kalıp çalışan işçilerin sendikah sendikasız ayrımı yapılmadan herbir işçinin sendikah olma hakkını savunmaları, bilhassa Genel Müdür Ali Genel Müdür halâ kendilerini haklı göstererek yollar aramakla meşguldür. Başvurdukları bu yollardan biri de bastın toplantısı yapmaktır. Bu toplantıda gene feryadı basar. «Efendim sendikaya üye olmak OR - KO işçilerinin yasal hakkı imiş ve bunu kimse mani olamazmış ammaaa..., personel giderleri artarsa bu müessese iflâsa sürükleneblirmiş». Bu arada gün lük gazetelerden birinde OR - KO'nun 1974 yılı sonundaki kârının 4,5 milyonu bulduğunu ifşaharla beyan etmeyi ihmal etmez. (Basamda daha fazla olduğu tahmin edilmektedir.) Şimdi kabaca bir hesap yapalım. Çalışan yaklaşık 250 kişiye azı mı beyçüzer lira zam verilse idi bunun tutarı hiç de iflâsa meydan verecek bir meblağ olmazdı ve bunu da bankaya yatırmak yerine meydan bırakmadan peklâ verebilirlerdi. Ama şimdi işçilerin alacakları sen dikal ve manevi tazminatlar 4 milyonu aşmaktadır.

Şimdi sizlere seslenıyorum sağ duyu sahibi OR - KO üyeleri :

Genel Müdür yapılı olduğumuz yanaşmadığı için ÜSKÜDAR SATIŞ MAĞAZASINDA Sendikaca GREV KARARI alınmıştır. İşveren GREV kararı alınan mağazaların kapatılacağını söylemektedir. Bu mağazaların şahsi malları değil, onbeş bin üyenin mah ut olduğunu bilmemektedirler galiba. Ve 15 bin üyeyi de işçi haklarının gaspedil. mesine ortak etmek istemektedirler. OR - KO'da bu işçi düşmanı tutuma ve zihniyete «dur» demenin zamanı gelmiştir.

İŞ-EKMEK-HÜRRİYET MÜCADELEMİZDE

Gerçek

15 GÜNLÜK SİYASİ GAZETE — FİYATI: 100 KRŞ — YIL:1 — SAYI:4

İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU KENDİ ESERİ OLACAKTIR

GERÇEK BAĞIMSIZLIK ANCAK DEMOKRATİK HALK İKTİDARINDADIR

İki haftadır gazeteler, radyolar, televizyonlar bir yutturmacayı pervasızca yayıyorlar. «Amerika, Türkiye'ye yaptığı silâh yardımını kesti ği, Türkiye'ye silâh satışına ambargo koyduğu için biz de Türkiye'deki Amerikan üslerine el koyduk» diyorlar. Bayrak asıldı, bayrak indirildi diye bir sürü gürültü koparılıyor.

Önce bir yalanı açığa çıkaralım : Türkiye'deki ABD üslerine el konmadı. Sadece üslerin faaliyeti belirsiz bir süre için durduruldu.

Üstelik bu karar hiç de rek lâm. edildiği gibi anti - emperyalist bir tavırla, bağımsızlık için alınmadı. Tam tersine MC hükümeti baş emperyalist Amerika ile akıl sırç pazarlık ede bilmek için bu kararı aldı. Kârlarıyla, göbek bağlarıyla yabancılara bağımlı olanlardan «bağımsızlık» nasıl beklenir!

Ancak halkımızın yıllardır yükselerek süregelen bağımsızlık koşusunu, iç ve dış sömürüye karşı bilinclenmesini gören MC hükümeti ve sömürücü sınıflar, bir taşla iki kuş vurmayı hesaplad ılar. Bir yandan Amerika ile pazarlık edecekler, bir yandan da halkımıza kendilerini bağımsızlıkt ın yana bir iktidar gibi yuttu rocaklar.

Ama yağma yok! İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız Amerikan Morrison Şirketinin eski komisyoncusu Demirel'in başında bulunduğu MC hükümetinin ne olup ne olmadığını pek iyi biliyor.

Nitekim üslerin faaliyetini bir süre için durdurma kararı alıp ayağının tozu ile Helsinki Konferansına giden Demirel orada kapalı kapılar arkasında Başkan Ford'dan - Kissinger'i, İngiliz Wilson'dan Italyan Aldo Mora'ya kadar emperyalizmin çeşitli siyasi liderleri ile sözde el konan üsler konusunda pazarlık yaptı. Verdiği sözler Türkiye'de yansımadı ama yabancı basın bu konuda çarşaf çarşaf yazılar yayınladı. Demirel in gerekli teminatları verip yürekl ere su serptiği söylendi.

Üstelik de gerçekten üslere el konması söz konusu olsaydı bile, ABD ile arada mevcut şu halkın ne olduğunu bile bilmediği ikili anlaşmalara göre, üslerin tasfiyesi ancak dört buçuk yılda mümkün olabilecekti.

Buna rağmen, emekçi halkın gözünü boyamak için, üslere bayrak asıp, bayrak indirdik» hikâyelerine ve «vatan millet, Sakarya» edebiyatına hız verildi.

Kaldı ki işin püf noktası başka yerde. Amerika'ya ve diğer sömürücülere, emperyalist ülkelere bağımlı olmak, sadece üsler ve 6. filo meselesi değil. Üslere bayrak çekmekle bağımsızlık kazanılmış olsaydı işler kolay olurdu. Üsler, Türkiye egemen sınıfların, sömürücülerin, yabancı ortaklarının sundukları bir hediyecik, yabancı sömürücü ortaklarının istedikleri küçük bir diş kırasıdır. Bunun ötesinde ekonomik bakımdan, göbeklerinden ve düzdanlarından ABD'ye ve diğer yabancı sömürücülere, emperyalistlere sonuna kadar bağımlı olanlar, bağımlılık, bağımsızlık

Son günlerde, Türkiye'de sürekle konuşulan konu, şüphe yok ki bağımsızlık meselesi. Amerika'nın ambargo kararında ısrar etmesi üzerine, MC hükümeti sözde ABD üslerine el koyduğunu ilân etti. Gazeteler çarşaf çarşaf ABD bayrağının inip Türk bayrağının üslere nasıl çekildiğini yazdılar, resimlediler. Yıllar yılı, «Türkiye'de ABD'ye ait üsler var» diyenlere «hayır, üs değil tesis var» diye cevap verip, etmediklerini komayanlar şimdi üslere bayrak çektik» diye kurum kurduyorlar.

Aslında işin gerçeği çabuk meydana çıktı. Bütün bunların kuru gürültü olduğu, üslere el konmasının söz konusu olmadığı, olsa olsa, pazarlık için bir süre faaliyetlerinin durdurulduğu anlaşıldı. Zaten ABD'nin de bu duruma fazla aldırmadığı görüldü. Çünkü dünya şartları artık değişiyordu. Artık Türkiye'deki üsleri ABD için eskisi kadar elzem değildi. Bunların kendi işine gelen bir kısmının kapatılmasında hiçbir sakınca yoktu. Üstelik de, bu üsler meselesinden önce ve hemen arından, Türkiye'de açık ve savaş sanayii kurulması meselesi, hem de özel sektörün ABD ve diğer yabancı kapitalist ülkeler sermayesi ile en içice olan kesimleri tarafından piyasaya büyük bir hararetle sürüldü. Yani ABD Türkiye'ye silâh ambargosu uygularken, hem Amerikan sermayesi, hem de Avrupa ve Alman sermayesi Türkiye'de savaş sanayiine yatırım yapacak. Eski ortakları yeni parabalarıyla yeni ortaklıklar kurup, yeni işler çevirecek. Kısaca, yabancı sömürünün biçimi ve ortaklığın şekli biraz değişecek, o kadar. Yabancı sömürücüler bölyesini daha kârlı bile bulabilirler.

Gerçek bu iken, «bağımsızlık» meselesi etrafında kıyametler kopartılıyor. Hatta Morrisan Firmasının eski komisyoncuları bile bağımsızlığın hiç değilse lâfını etmekte yarışıyorlar. Çünkü, önce, Türkiye halkının bilinçlenmesi, emperyalizme yani yabancı tekellere, yabancı sömürücü ülkelerin sömürüsüne biraz uyarışı, onları emperyalistlere bağlarını eskisi kadar acık ve utanmasızca sergilemekten alıkoyuyor. Emekçi kitleleri kandırmak için, emperyalistlere, yabancı tekellere, yabancı sömürücülere göbek bağlarıyla bağlı olan yeni egemen güçler, içerde bağımsızlıkçı posta bile bürünebiliyorlar. Öte yandan, üslere bayrak çekip bayrak indirmek bağımsızlıkçı bir edınmış gibi gösterilerek gerçek bağımsızlık mücadelesi yozlaştırılmak istenıyor.

Halbuki bağımsızlık, ekonomik, siyasal ve askeri bağımsızlığın bütünüdür. Ekonomik bakımdan sonuna kadar bağımlı olanlar, yabancı sömürücülerin yerli ortakları, ülkeyi ve halkımızı bunca yıldan beri yabancılara peşkeş çekmiş ve yabancılarla ortak olarak emekçi halkları sömürmüş olanlar ne bağımsızlıktan yanadırlar, ne de bağımsızlığa doğru bir adım atabilirler. Emperyalizmden, yani yabancı sömürücülerden, yani dünya halklarını sömürenlere bağımlılıktan kurtulmak böyle şekiller ve palavralarla değil, ancak ekonomik bağımsızlığın sağlanması, bütün ikili anlaşmalara son verilmesi, NATO, CENTO ve benzeri paktlardan çıkılmasıyla ve yabancı sömürücülerin yerli ortaklarının saltanatına son verilmesiyle mümkündür.

Türkiye Sosyalist İşçi Partili bir kardeşimiz, geçtiğimiz günlerde bir iş cinayetinde öldü. Binlerce işçiye mezar olmuş Zonguldak Karadon bölgesinde yine işçi kardeşlerimiz bitmez tükenmez iş cinayetlerine kurban gittiler. Günde ortalama en az iki işçi iş kazası denilen iş cinayetlerinde ölüyor. Emeğinin ürünlerini alınteriyle değil, kanıyla suluyor.

SÖMÜRÜ DÜZENİ BİR İŞÇİ KARDEŞİMİZİ DAHA ÖLDÜRDÜ

Geçtiğimiz günlerde işçi sınıfı yiğit bir evladını daha kaybetti. Nazım Artunç kardeşimiz makinası başında çalışırken elektrik çarpmasıyla aramızdan ayrıldı. O, patronların iş kazası dedikleri iş cinayetlerinin biriyle öldürüldü. Nazım kardeşimiz Habipler köyünde Gümüş Deri Fabrikasında çalışıyordu. Devrimciydi, partiliydi, örgütlü mücadelenin gerçeğine inanmıştı. Öldü günde, iki çocuk babası, 12 senelik örnek bir deri işçisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üyesi, sarı sendikacılığa ve sömürü düzenine karşı yiğitçe mücadele veren bir işçi önderiydi. Anısı mücadelesi önder olsun.

İŞ KAZALARI DEĞİL sömürü düzeninin İŞ CİNAYETLERİ

ÜLKEMİZDE :

1 SAATTA 755 İŞ KAZASI OLUYOR.

1 SAATTA 1 İŞÇİ SAKAT KALIYOR.

1 GÜNDE 2 İŞÇİ ÖLÜYOR.

BUNLAR İŞ KAZASI DEĞİL İŞ CİNAYETLERİDİR.

Bir olayın gerçekten «iş kazası» adını alabilmesi; gerekli bütün tedbirlerin alınmış, kazayı etkileyen sosyal sorunların çözümlenmiş olmasına rağmen olayın gerçekleşmesiyle mümkündür. Ülkemizde ve sömürünün varoldu ğu diğer bütün ülkelerde kazaların büyük çoğunluğu, işçilerin hayatına kıymet vermeyen işveren lerin, işyerlerinde yeterli tedbirleri almayışları sonucu olmaktadır.

Çeşitli işkollarında patronların kâr hırsından ve çeşitli ihmal lerden doğan sözde iş kazaları, aslında cepleri kanlı paralarla dolu patronların, onların sömürü düzeninin cinayetleridir. Katil paraları, sağlarını gözlemek için iş cinayetleri «Kaza falan işçilerin dikkatsizliği sonucu meydana gelen basit iş kazaları» diye adlandırırlar. İşçileri her geçen gün yavaş yavaş öldüren, uzun süreli cinayetleri, hastalıkları «Doğal meslek rahatsızlıkları» olarak gösterirler. Oysa, işçiler iş cinayetleriyle kurban ediliyorlarsa, bu, işyerlerinin düzenli olmayışından; iş aletlerinin gerekli sağlamlıkta ve yeallikte olmayışından; için gerektirdiği emniyet tedbirlerinin alınmamış olduğundandır. İşçiler iş cinayetleriyle öldürülüyorlarsa, bu, işverenlerin fazla ücret vermemek için kalifiye elemanlar ye rine riskli işlerde acemi işçi çalıştırmalarından, işçilerin meslek i ve teknik eğitimlerine önem vermediklerindendir; işyeri sağlık koşullarının insanca düzenlenmediğinden; işçilerin güçlerinden fazla çalıştırılmalarından; mesai saatlarının uzunluğundandır. İşçiler iş cinayetleriyle karşılaşıyorlarsa bu, sağlıklı çalışabilmek için yeterli gıda alamayışlarından, bile ve toplumsal sorunlara çözümleyemediklerinden, gerekli şekilde dinlenemediklerindendir. Sömürü düzeni ortadan kalkmadıkça iş cinayetlerinin sebepleri de ortadan kalkmaz. Çünkü sömürü düzeninin parabalarını iş cinayetlerine bile bile göz yumarlar. Onlar için önemli olan ceplerine girecek kârdır.

İşçilerin sorunlarını çözmelerini patronlardan beklıeyemeyiz. İşçilerin ve tüm emekçi halkın sorunlarını ancak bilinçli ve örgütlü işçi sınıfı çözümler.

İşçi sınıfı ancak bilinçli ve örgütlü bir bütün haline geldiği zaman kuvvet kazanır. Patronlar sömürülerini sürdürebilmek için alabildiğince örgütlüler. Çeşitli meslek kuruluşlarında, işyerlerindeki sendikalarında daha ötesi siyasi partiler içinde toplanıyorlar. İktidarı, devleti ellerinde tutuyorlar. - Sömürü düzenlerini devam ettirmek için istedikleri kanunları çıkartıp, istedikleri şekilde uygulamaktadır. Bu bir avuç, ama ala bildiğine örgütlü sömürücülerin düzeninde işçi sınıfı elbette örgütsüz mücadele edemez. İşçi sınıfı kendi mücadelesini, emperyalistlere ve sömürücülere karşı mücadelesinin yanında iktidar mücadelesini sürdürebilmek için, işyerlerinde, işyeri sendikalarında daha ötesi siyasi partiler içinde toplanıyorlar. İktidarı, devleti ellerinde tutuyorlar. - Sömürü düzenlerini devam ettirmek için istedikleri kanunları çıkartıp, istedikleri şekilde uygulamaktadır. Bu bir avuç, ama alab

gerçeğin dili

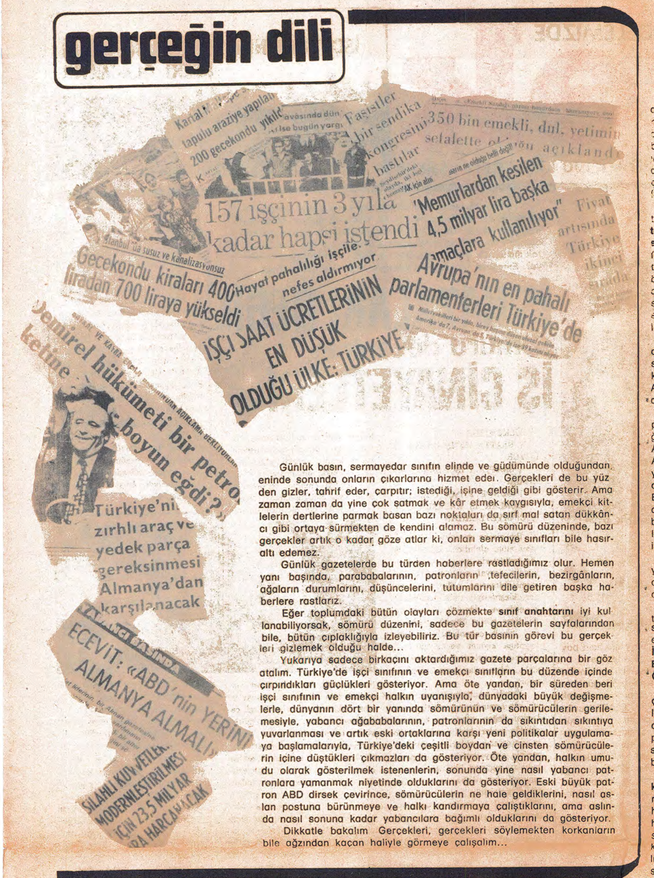

Günlük basın, sermayedar sınıfın elinde ve güdümünde olduğundan, eninde sonunda onların çıkarlarına hizmet eder. Gerçekleri de bu yüzden gizler, tahrif eder, çarpıtır; istediği, işine geldiği gibi gösterir. Ama zaman zaman da yine cok satmak ve kâr etmek kaygısıyla, emekçi kitlelerin dertlerine parmak basan bazı noktaları da sırf mal satan dükkânı gibi ortaya sürmekten de kendini alamaz. Bu sömürü düzeninde, bazı gerçekler artık o kadar göze atlar ki, onları sermaye sınıfları bile hasıraltı edemez.

Günlük gazetelerde bu türden haberlere rastladığımız olur. Hemen yanı başında, parababalarının, patronlarını tefecilerin, bezirgânların, ağaların durumlarını, düşüncelerini, tutumlarını dile getiren başka haberlere rastlarız.

Eğer toplumdaki bütün olayları çözmekte sınıf anahtarını iyi kullanabiliyorsak, sömürü düzenini, sadece bu gazetelerin sayfalarından bile, bütün çıplaklığıyla izleyebiliriz. Bu tür basının görevi bu gerçekleri gizlemek olduğu halde...

Yukarıya sadece birkaçını aktardığımız gazete parçalarına bir göz atalım. Türkiye'de işçi sınıfının ve emekçi sınıflarin bu düzende içinde cırpındıkları güçlükleri gösteriyor. Ama öte yandan, bir süreden beri işçi sınıfının ve emekçi halkın uyanışıyla, dünyadaki büyük değişmelerle, dünyanın dört bir yanında sömürünün ve sömürücülerin gerilemesiyle, yabancı ağababalarının, patronlarının da sıkıntıdan sıkıntıya yuvarlanması ve artık eski ortaklarına karşı yeni politikalar uygulamaya başlamalarıyla, Türkiye'deki çeşitli boydan ve cinsten sömürücülerin icine düştükleri çıkmazları da gösteriyor. Öte yandan, halkın umudu olarak gösterilmek istenenlerin, sonunda yine nasıl yabancı patronlara yamanmak niyetinde olduklarını da gösteriyor. Eski büyük patron ABD dirsek cevirince, sömürücülerin ne haie geldiklerini, nasıl aslan postuna bürünmeye ve halkı kandırmaya çalıştıklarını, ama aslında nasıl sonuna kadar yabancılara bağımlı olduklarını da gösteriyor.

Dikkatle bakalım. Gerçekleri, gercekleri söylemekten korkanların bile ağzından kacan haliyle görmeye çalışalım...

İŞSİZLİK BU SÖMÜRÜ DÜZENİNİN SONUCUDUR

Son yıllarda, hele hele son günlerde, gazeteler, radyolar Amerika'dan Avrupa'da kadar bütün «zengin», «ileri» diye bilinen Batı ülkelerinde İŞSİZLİK'in bir afet halini aldığını yazıp söylüyorlar. Türkiye gibi yoksul, iş alanları dar, nüfusu hızla artan ülkelerde de son günlerin en büyük meselelerinden biri İŞSİZLİK ve PAHALILIK.

Yani milyonlarca kişi çalışmak, üretim yaratmak istiyor. Ama adına **kapitalizm** denen ve halkın çoğunluğu mülk süz, yoksul, işsizken, bir avuç kişinin fabrikalara, topraklara, madenlere, üretim araçlarına sahip oldukları, bu parababaları, patronlar, toprak sahipleri azınlığının milyonlarca işçiyi, emekçiyi sömürdükleri bu sömürü düzeninde insanların iş bulma, çalışabilme özgürlükleri bile yok.

O zenginler zengini diye tanıtılan, dev diye bilinen Amerika'da işsizlerin sayısı hergün çığ gibi büyüyor. Fabrikalar sürekli işçi çıkarıyor. Son olarak Amerika'da işsiz sayısı 15 milyonu bulmuş.

Ortak Pazar ülkeleri denilen Avrupa ülkelerinde de durum daha iyi değil. Son bir yılda Fransa, İngiltere, Batı Almanya, Hollanda, Belçika, İtalya gibi Avrupa'nın en gelişmiş, en fazla sanayileşmiş bilinen ülkelerinde işsizler ordusuna 1,5 milyona yakın kişi katıldı. Böylece işsiz sayısı Avrupa'nın bu sözde en «ileri» ülkelerinde 4,5 milyonu buldu. Tabii bunlar hep resmi rakamlar. Aslında durum çok daha kötü ve işsiz sayısı çok daha fazla.

İşsizlik bu ülkelerde son iki yılda yüzde 50'lik bir artış gösterdi. Böyle gidcrse, yakında büyük sarsıntı geçirecek bu ülkeler.

Türkiye gibi «geri», az gelişmiş, Batı ülkelerine bağımlı ülkelerde ise işsiz sayısının 300 milyonu bulduğu tahmin ediliyor.

İŞSİZLİĞİN AFET HALİNİ ALDIĞI BU ÜLKELERİN ORTAK ÖZELLİĞİ NEDİR?

İşsizliğin afet halini aldığı; her geçen gün de biraz daha arttığı bu ülkelerin **ortak özelliği** nedir? Nasıl ülkelerdir bunlar? Koskoca Amerika'da, Avrupa'da işsizlik bu derece afet olmuş, işsiz sayısı milyonları aşmışsa, bunun sebebi nedir?

Bu ülkelerin hepsinin ortak özelliği **kapitalist ülkeler** olmalarıdır. Bu ülkelerin hepsinde patronlar sınıfı, mülk sahipleri sınıfı iktidardadır. Bu ülkelerin hepsinde küçük bir azınlık; yani mülk sahibi olan, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olan bir sömürücü azınlık büyük çalışan mülksüz çoğunluğu sömürmektedir.

İşte, İŞSİZLİĞİ ve PAHALILIĞI yaratan **kapitalist düzendir.** Patronların sömürü düzenidir.

Sömürü düzeninin ortadan kalktığı; işçi sınıfının ve emekçi halkın iktidarda olduğu ülkelerde, SOSYALİST ülkelerde işsizlik diye birşey tanınmaz, bilinmez. Bu ülkelerde herkese iş vardır. Herkesin, çalışma hakkı ve göreviair. Burada aylaklık yoktur. Çalışacak nüfus sayısına göre işler önceden planlanır. Kısa bir süre işe yerleşene kadar, işsizlik sigortası her vatandaşa verilir. Ama bu çok geçici ve kısa sürelidir. Çünkü çalışma durum ve yeteneğindeki herkes SOSYALİST ülkede iş bulur

KAPİTALİST DÜZEN NEDEN İŞSİZLİK YARATIR?

Kapitalist düzen bir küçük sömürücü azınlığın kâr sağlama düzeni olduğundan, toplumun çoğunluğunun, çalışanların yararına bir iş planlaması tanımaz. Bu düzende, ekonomi sık sık çık mazlara girer. Kâr için cok mal üretilir, depolar dolar. Bu defa alıcı bulunamadığından, alıcı olabilecek kitleler bu düzende gittiğe yoksullaştığından fabrikalar kapanır veya düşük kapasite ile çalışır, işçi çıkarılır. İşsizlik artar. Sömürü düzeninde, çalışanlar lehine çalışanlar tarafından yapılan bir planlama ile herkese iş, hiçbir zaman sağlanamadığından hep bir **yedek işsizler ordusu** vardır. Bu işsizler ordusuna güvenen patronlar, ücretleri düşürür, baskıyı artırırlar. Çünkü kapıda bir sürü aç ve çok düşük ücretle çalışmaya hazır insan olduğunu bilirler.

Öte yandan, tekniğin sürekli ilerlemesi, patronları daha çok makine kullanmaya zorlar. Böylece hem daha çok mal üretmiş, hem de işçi ücretlerinden kısıntı yapmış olurlar. Hele işçi sınıfının **hak ve ücret mücadelesi hızlanmış** sa, ücretler **artıyorsa,** patronlar makinaları işçilerin yerine geçirmeyi daha kârlı bulurlar. Halbuki teknik bakımdan çok daha ileri olan sosyalist ülkelerde, tekniğin gelişmesi işsizlik yaratmak bir yana işsizlik diye bir mesele, ortadan kaldırmıştır.

TÜRKİYE'DE İŞSİZLİK

İşsizliğin afet olduğu ülkelerden biri de Türkiye. Küçük bir azınlık hiç bir iş yapmadan, sömürü yoluyla milyonlar kazanırken, milyonlarca kişi, günde 12 saat boğazı tokluğuna çalışmaya razı olduğu halde iş bulamıyor. 1 milyondan fazla işçimizin Türkiye'de iş bulamayarak gittiği Almanya, Avrupa kapıları da artık kapanıyor. Oralarda da işsizlik büyüdükçe, önce yabancı işçilere yol veriyorlar.

Türkiye'de resmi açıklamalara ve rakamlara göre 2 milyon işsiz var. Aslında bu rakam çok daha fazla, hergün de artıyor. İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuranların sayısı sürekli yükseliyor. Yedek işçi ordusu, yani patronlar düzeninin sömürecoği yedek işçilerin sayısı kabarıyor.

Bir de gizli işsizlik var. Yani köyde, kırda çalışıyor kabul edilip, aslında üretici bir iş, sürekli bir iş yapmayanlar. Meselâ geri tarım ekonomisinin gereği olarak, yılda birkaç ay tarlada çalışıp geri kalan sürede işsiz kalanlar... Bunlar da hesaba katılırsa işsiz sayısı kaç milyonu bulur?

Türkiye'de, kaba bir hesapla, çalışma çağında ve durumunda olan her yüz kişiden resmi rakamlara göre 10'u, aslında 20'si **açık işsiz.**

Heryerde olduğu gibi, Türkiye'de de işsizlik afeti bu sömürü düzeninin, kapitalist düzenin bir sonucu.

İşçi sınıfı iktidarının yaptığı bir plana dayanmayan, patronlara kâr sağlamayı amaçlayan plansız bir ekonominin sonucu. Çarpık, geri ekonomik yapının yeni yatırımlar yapılmasına, yani yeni fabrikalar, yeni işyerleri kurulmasına bu yük ölçüde yabancı kapitalist ülkelere bağımlılığın sonucu. Sömürü düzeninin sonucu.

TÜRKİYE'DE 2 MİLYON İŞSİZ VAR

Türkiye'nin bütün büyük şehirlerinde, insan pazarları kurulur. O insan pazarlarında, yüzlerce, binlerce işsiz, işgücülerini kiralayabilmek için bekleşir dururlar.

Yine binlerce, onbinlerce, yüzbinlerce işsiz, iş ve işçi bulma kurumlarını umutla aşındırır ve pek çoğu umutsuz, eli boş döner. Almanya kapılarının da kapanmakta olduğu şu günlerde Türkiye'de işsiz sayısı resmi olarak 2 milyon gösteriliyor.

İki milyon insan, çalışma hak ve hürriyetinden bile yoksun.

İşsizliğin en fazla görüldüğü kent, şüphesiz, «taşı toprağı altın» diye bilinen İstanbul'dur. Her yıl binlerce, yüzbinlerce kişi iş bulmak, çalışmak, hayatını kazanmak için, kimi de zengin olma umutlarıyla İstanbul'a gelir. İstanbul'un çeşitli semtlerinde de insan pazarları kurulur. İşsizlerin daha gün doğmadan gelip iş için bekleştikleri bu pazarlardan biri de Kadıköy Migros önüdür. Belki en büyüğü, en önemlisi değil... Ama bu iş ve umut pazarlarının hepsi birbirine benzer, hepsinde sorunlar, dertler, acılar aynıdır. Umutlar ve çıkmazlar aynıdır. Çünkü hepsinin ardında, pahalılığı ve işsizliği doğuran bu sömürü düzeni vardır.

İş bulmak umuduyla bekleşen işsizlerle görüştük. Dertlerini dinledik. Memleketlerinden neden kopup geldiklerini, geldiklerine mamnun olup olmadıklarını, işsizlik sebebini neye bağladıklarını, işsizlik meselesinin nasıl çözülmesi bilecegi konusunda bir fikirleri olup olmadığını sorduk.

Cevap hep aynıydı. Geldikleri yerlerde toprak dardı cekiyordu. Verimsiz, küçük topraklar aileleri doyurmuyor du. Bazısının hiç toprağı yoktu ve artık kırsal bölgelerde tarım makinelestiği için, traktör girdiği için ağaların da eskisi kadar adama ihtiyacı olmuyordu. Tarım işçiliği mevsimlikti, herkese de düşmüyordu. Bu yüzden düşmüşlerdi yollara, bu yüzden gelmişlerdi büyük şehirlere. Nasıl olsa bir iş bulunur kaca fabrikaların bulunduğu büyük kentlerde, hele «taşı toprağı altın» İstanbul'da diye düşünmüşlerdi.

Ama, şimdi gelmekle hiç de iyi etmediklerine inanıyordu çoğu. Umduklarını bulamamışlardı. Taşı toprağı altın değil, taşı toprağı dert ve sömürüydü İstanbul'un. Fabrikalara girmek bir meseleydi. Patronlar öyle kolay kolay işçi almıyorlardı. Değil işçi almak, hele biraz direnen, biraz bilinçlenen işçi oldu mu hemen kapıdışarı ediyorlar, yeni alacakları işçiler için yapmadık soruşturmayı bırakmıyorlardı. Böylece gündelik ayak işleri kıliyordu yapacak. Ekmek aslan ağzındaydı.

«Hiç yoktan iyidir» diyenler de çıktı. Daha çok gençler, halâ bütün umutlarını kırılmamış olanlar ve henüz bilinçlenmemiş olanlar...

Sömürü düzeni sürdükçe bu insan pazarlarının, bu işsizliğin, bu sefaletin süreceğini anlattık onlara. Dinlediler, baş salladılar... Yarın bu gerçeği cok daha iyi anlayacak, sömürü düzenine karşı mücadeleyi cok daha iyi kavrayacaklar.

İŞSİZ YUSUF KOCAMIŞ

1958 doğumluyum. 14 yaşımdan beri İstanbul'dayım. İlkokuldan sonra okumak istedim ama babam «çalışıp bana yardım edeceksin» dedi. Askerliğimi yapmadığımdan iş vermiyorlar. Böyle orada burada çalışıp duruyoruz. Ne bir işgüvencmiz var ne de iş güvenliğimiz. Bir de işverenler bize partilerle yapıyorlar. İş istemeye gittin mi, «hangi partidensin» diye soruyorlar. Eğer Adalet Partili, Selamet Partili falan değilsek «hadi güle güle» diyorlar. İşsizliğin sebebi bence patronlardan ileri geliyor. Eğer adamlar insafa gelip hepimize iş verirlerse bu mesele de böylece kalkar. Sömürü düzeni mi dedin sen? Evet duyum. Ama bilmiyorum bu işleri ben. İş bulmak, çalışmak istiyorum. O kadar.

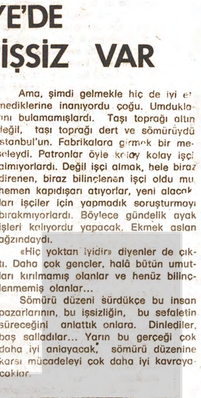

İŞSİZ MEHMET TAŞ

Yozgat'tan geldim. Orada çiftçilikle uğraşıyordum. Toprak cok az olduğundan ciftcilik karın doyurmuyor. İş de yok. O yüzden buralara geldik. Nüfus kâğıdıma göre 1957 doğumluyum. Evet belki de daha yaşlıyımdır. Ama buraya geldiğime hic memnun değilim. Umduğumu bulamadım. Burada hayat daha pahalı, iş ise yok. Nerede taşı toprağı altın? Ben şimdi inşaat işçiliği yapıyorum. O da her zaman olmuyor. Buradan bizi almaya geldiklerinde 100 lira veresiğiz diyorlar. Oraya vardığımızda 40 - 50 lira veriyorlar. «Neden» dediğimizde

işine gelirse çalış. Senden başka daha bir cok adam var» diyorlar. Gerçekten de var. Ortalık işsiz dolu. Mecbur çalışıyoruz. Bence işsizliğin sebebi memlekette fabrikaların olmaması. Devlet her tarafa fabrikalar acmalı. Ama acamazlar. Nedenini bilmiyorum...

İŞSİZ CEMİL AKÇA

Ben de Çorum'dan geldim. İşler burada da kötü ama, yine de geldiğime memnunum. Çünkü Çorum'da hiç iş yoktu. Actık. Burada ne iş olursa olsun yapıyorum. Ekseriye inşaat işi oluyor. İşine göre 80 lira aldığımız bile oluyor ama her zaman olmuyor. Günlerce işsiz geziyoruz. Hele kışın. 450 lira kira veriyorum. 200'ünü kendim yiiyorum. Tabii, işte yarı aç, yarı tok geziyoruz. Gerisini memlekete çoluğa cocuğa gönderiyorum. Yaptığımız iş iş değil. Ama mecburuz. Bizim bu durumumuzla hiç ilgilenen yok. İşsizlik meselesi nasıl halledilir ben ne bileyim. Bu sizin bileceğiniz iş. Sonu ne mi olacak? Herkesinki ne oluyor? Sigorta mı? Ama işçi olmak gerek. Fabrika işçisi... İnşaatta sigorta falan yoktur. Sigorta isteyecek halimiz de yok. O zaman işe almazlar... Ne yapalım be abi!

bu düzenin afyonları: SPOR

SPORDA "YILDIZ" SİSTEMİ ve SPOR SANAYİ

GERÇEK'in geçen sayısında spor seyircilerinin tribünlerde nasıl afyonlandığı üzerinde durmuştuk. Ne var ki parababalarının sömürü düzeni yalnızca seyircileri tribünlerde boğartıp çoğaltıp, içlerindeki sınıfsal tepkiyi sahte bir bosalıma uğratmakla yetinmiyor. Kapitalist düzen dediğimiz sömürü düzeni, sporda ilahlar, yıldızlar, starlar yaratarak gençcik beyinleri törpülüyor, kelimenin tam anlamıyla afyonluyor.

Yoksulluğun kavuracu baskısını omuzlarında, temiklerinde duyan genç işçiler, işçi cocukları için bir avuntu olu yor spor. Özellikle futbol'da bu böyle. Bir iki yılda değişen yıldız futbolcuların hayatı ballandırıla ballandırıla anlatılıyor. Aldıkları paralar, emekcilerin alınteri ile yaşama kavgasına boş verdirtecek kadar büyük. Bir Engin, Galatasaray'dan Fenerbahçe'ye 1 milyon lirayla gcçiyor. Bütün bir transfer mevsimi boyunca patron gazetelerinin spor sayfaları 900 binlik Sabahattin'den, 750 bin lik Yenal'dan, 500 binlik Ömer'den sözetti durdu. Kulüplerin basına başkan diye gecmiş ve cogu karanlık işler cevirenn parababaları milyonlarını bu spor yıldızlarının dökülerdar. Yalnız yurt içinde mi? Hayır. İste 30 milyona Amerikan'ın Cosmos takımına gecen Pele. İste 11 milyon liraya kulüp değiştiren Rivn. Sonra Netzer, Beckenbauer, Cryuff, Müller.

Yeryüzünde milyonlarca ve milyonlarca insanın emeklerini, paralarından keserek stad gişelerine yatırdıkları pahalar topa iyi vurmaktan öte hic bir maharleti olmayan üc bes delikanlının ayaklarının dibine serîliyor. Onlara kralların prenslerin hayatı yaşatılarak gencecik emeklerinin beyinleri yıkanıyor. Çok yön lü bir afyonlama sürüp gidiyor.

İlkin işçi sınıfının ortaklaşa mücadele bilinci köreltiliyor. Her koyun kendi bacağından asılır demesine emekçilerin kafasına 'sen de bir Engin, bir Pele, bir Cruyff olabilirsin. Sen de bolluk bereket içinde yüzebilirsin düşüncesi sokuluyor. Avantadan, çalışmadan zengin olmanın, yıldız olmanın, ünlü olmanın övgüsü yapılıyor.

Sonra futbol yıldızlarının hayatı da bildiğine şişirilerek bu başka afyonlamaya girişiliyor. Stadyumlarda alkışa, tiyakaya boğulmuş bir futbol yıldızını gören gencecik emekci delikanlı kendini o spor yıldızının yerine koyuyor. Stada süklüm püklüm giren delikanlının, stadtan cıkarken yürüyüşüne bir calım, bir kasılma geliyor. Bir hayal aleminde yüzmektedir artık. Kendini, yoksulluğu, sömürülüşünü unutmuştur. Kendin Pele, Cruyff, Engin, Ömer, Yasin sanmaktadır. Tam bir sarhoşluk halidir bu Tam bir afyonlanmadır.

Üstelik insan vücudunun egitilmesi, güclendirilmesi demek olan spor unutulmuştur. Bireyciliği, her koyun kendi bacağından asılır düşüncesini bıkıp usanmadan emekcilere aşılayan kapitalizm sporu üç beş yıldız sporcunun gosterisi haline getirmiştir. Spor spor olmaktan cıkmıştır. Ne insan vücudunun daha sağlıklı, daha güclü, daha dayanıklı hale getirilmesi kalmıştır ortada, ne de takımlar halinde yarışmada ortaklaşa ve uyumlu hareket etme yeteneği. Tam tersine ortada artık spor değil bir sanayi vardır. Tıpkı lâstik, madeni eşya, tekstil sanayii gibi bir spor sanayii doğmuştur. Milyonlarca emekcinin paralarından yıldız sporcular, spor sayesi yapıp satanlar, profesyanel kulüp idarecileri zengin olmaktadırlar.

Oysa spor bir geçim aracı değildir. Spor sadece ve sadece insanın vucut sağlığını, dayanıklılığını hedef edinir. Eğer yıldız sporcular olacaksa, onlar cevrelerindeki, ülkelerinde sporcuların en hünerlileri, en sağlamları, en dayanıklıları olmanın sevinç ve gururunu duyarlar. Onlar için en güzel armağan budur.

Yoksa hic bir değer yaratmaksızın sadece topa daha iyi vuruyor, daha iyi kulac atıyor, topu basketbol sepetine daha iyi sokuyor, daha iyi raket kullanıyor diye kişiyi zenginliklere boğmak spor değildir.

İnsanların toplum içindeki yerleri, onların insanlığın daha iyi daha rahat daha mutlu yaşaması için yaratılkları değerle ölçülür. Ama özü bozuk, özü haksızlık ve sömürü üstüne kurulmuş sermaye düzeninde bu elbette gecerli

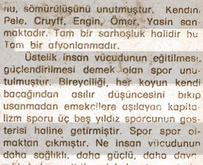

PELE kaca ?..

değildir. Orada bütün değerlerin yaratıcısı işçiler, emekciler ac sefil gezerken üretim araçlarının (fabrikaların, topraklarının) mülkiyetini eline geçirmiş parababaları bolluğa boğulurlar. Üç beş spor yıldızı, sinema yıldızı, müzik yıldızı milyonlarla oynarlar.

İşte bir futbol yıldızı —meselâ, Engin—: 1 milyon lira aldı. Bu para maçve primlerini saymazsak iki yıl içindir. Gündeligi 1.388 liraya gelir. Küsuratı da caba.

İşte bir işçi : Demir eritir, kumaş dokur, deri işler, kamyon, radyo, televizyon, traktör yapar. Gündeligi cogu zaman 40 lira (asgari ücret). En kabadayısı 120 lira alır günde. Futbol yıldızının onda birinden de az yanı.

Kapitalist düzenin spor anlayışı budur işte. Bu kadar sakat, bu kadar bozuk ve yanlıştır.

Fenerbahçelerin, Galatasarayların, Real Madritlerin, Santoslaların boy boy fotoğraflarını gördükçe, Cruyffların, Pelelerin, Yasinlerin, Enginlerin, Ömerlerin, Yenalların adlarını okudukça, bu resimlerin ardında yatan kapitalist hastalığı görmesini bilelim. Onların bu sömürü düzeninin ayfonları olduğunu hic akıldan cıkarmayalım.

İste "MİLYONLUK" kadro.. Fenerbahçe.

BALAST İŞÇİLERİNDEN SELÂM...

Bizler taa Malatya'dan coluğumuz - cocuğumuzla, beşikteki bebelerimizle kalkıp Turhal'a gelen BALAST işçileriyiz. Bizler daha güneş doğmadan kalkıp, gecenin dokuzuna kadar, hic durmadan çalışan, kızgın güneşin altında kavrula kavrula çalışan BALAST işçileriyiz. Bizler hergün 16 saat kocaman dağdan koparılan kaya parçalarını ellerimizle ufalayan, açılmış kız - erkek, çoluk - cocuk... ellerimizde santim santim yaralar patron durumundaki müteahhide her gün bırakmıyor, binlerce lira arttı - değer bırakan BALAST işçileri...

Biz emeğimizi ipotek eden, işgücümüzü en namussuz biçimde sömüren patrona karşı verdiğimiz ilk mücadeleyi kazandık : SENDİKALAŞTIK! Patron baskısını, zulmünü, sömürüsünü taa illklerine kadar yaşayan 300 can, 300 ses, 300 yürek hep birden sendikamız TÜM BAG - İŞ (Türkiye Tüm Bağımsız Maden İşçileri Sendikası) te örgütlendik. Anak işveren buna kayıtsız kalamazdı kalmadı da... Aramizdaki birliği parçalamak, yılgınlık yaratmak için hepimizin kullandığı, sağlıklı olmasa bile şimdilik kullandığı, tulumbayı sabote ettirdi. Bizi susuz bıraktı. Biz yılmadık. Turhalli devrimci kardeşlerimizden dayanışmanın en güzel örneğini gördük. Su sağladık.

Yine patron içimizden bir devrimci kardeşimizi işten attı. Şimdi hep birden 300 ağız, 300 ses, 300 yürek.. bu arkadaşımızın işe alınması için mücadele veriyoruz. Bunu da başaracağız.

Şunu bütün kamuoyuna duyuruyoruz : Biz patron ve patronların kuyruğuna basmayacak olan tüm etkili ve yetkili cevrelerin her türlü oyunlarını bozacağız. Sahte sigorta fişleri düzenleyen, sahte doktorlarla anlaşıp birtakım yükümlülüklerden kurtulmayı sağlayan patronu, arkadaşımızı sahte bir gerekçe ile işten atmaya kalkışan patronu, sahte bir gerekçe ile işten atmaya kalkışan patronu, sahte bir gerekçe ile işten atmaya kalkışan patronu,